

Nota

Uitgesteld vooronderzoek zonder ingreep in de bodem Balen – Molenstraat

Programma van maatregelen

Ons kenmerk :	ORTEC2200044
Auteurs :	Vanessa Bigonzi Alexander Doucet Ward Decramer
Datum verslag:	19 januari 2022
Projectcode Onroerend Erfgoed :	2022A75 Landschappelijk bodemonderzoek
Wettelijk depot :	D/2022/15.001/02

Coverfoto: Landschappelijke Boring 5 (B5)

Auteurs & autorisatie:

Vanessa Bigonzi

Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)

Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023)

Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00004)

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Wettelijk depot: D/2022/15.001/02

INHOUDSTAFEL

1	Beschrijvend gedeelte	4
1.1	Administratieve gegevens	4
2	Gemotiveerd advies.....	6
3	Programma van maatregelen	7
	Ondertekening.....	8

Deel 3 Programma van Maatregelen

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2022A75 (Landschappelijk bodemonderzoek)
Actoren	Terra Engineering & Consultancy nv OE/ERK/Archeoloog/2020/00014
	Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003) (erkend archeoloog, veldwerkleider, assistent-aardkundige, auteur)
	Vanessa Bigonzi (auteur, digitaliseerder)
	Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023) (erkend archeoloog, auteur, digitaliseerder)
Locatie	Provincie: Antwerpen Gemeente: Balen Adres: Molenstraat
Kadastrale gegevens	Balen, afdeling 1, sectie A, percelen 909F (deel), 909E, 906S (deel), 906R (deel), 667E (deel), 684P, 907B, 903D
Bounding Box	Punt 1: X = 205935, Y = 207072 Punt 2: X = 205990, Y = 207183
Oppervlakte projectgebied	5 918 m ²
Periode veldwerk	17 januari 2022
Einddatum onderzoek (afron- ding rapportage)	19 januari 2022
Relevante termen	Landschappelijk bodemonderzoek; Antwerpen; Kempen; metaaltijden; Romeinse periode; Middeleeuwen; Nieuwe Tijd; dorpskern; gronden met antropogene humus A-horizont; plaggengronden; gronden met een sterke antropogene invloed.

Om economische en praktische redenen is door de initiatiefnemer gevraagd om het uitgesteld archeologisch vooronderzoek gefaseerd uit te voeren en te rapporteren. Deze nota omvat enkel de rapportage van het landschappelijk bodemonderzoek met een eventueel advies tot vrijgave van bepaalde delen van het projectgebied. Hierbij wordt voornamelijk de verontreinigingsproblematiek en de aanwezige verstoringen ter hoogte van perceel 667E in acht genomen. Een eventuele vrijgave van dit perceel voor de uitvoering van het uitgesteld proefsleuvenonderzoek, laat de initiatiefnemer toe zijn grondwerken en afvoer van de verontreinigde grond beter te schikken in de planning van het veldwerk. Het proefsleuvenonderzoek zal in een tweede nota gerapporteerd worden.

Vermits deze fasering geen invloed heeft op het adequaat uitvoeren van het uitgesteld archeologisch vooronderzoek en de vooropgestelde strategie/onderzoeksmethodologie in het programma van maatregelen, werd door TEC nv beslist om akkoord te gaan met deze fasering van het uitgesteld vooronderzoek.

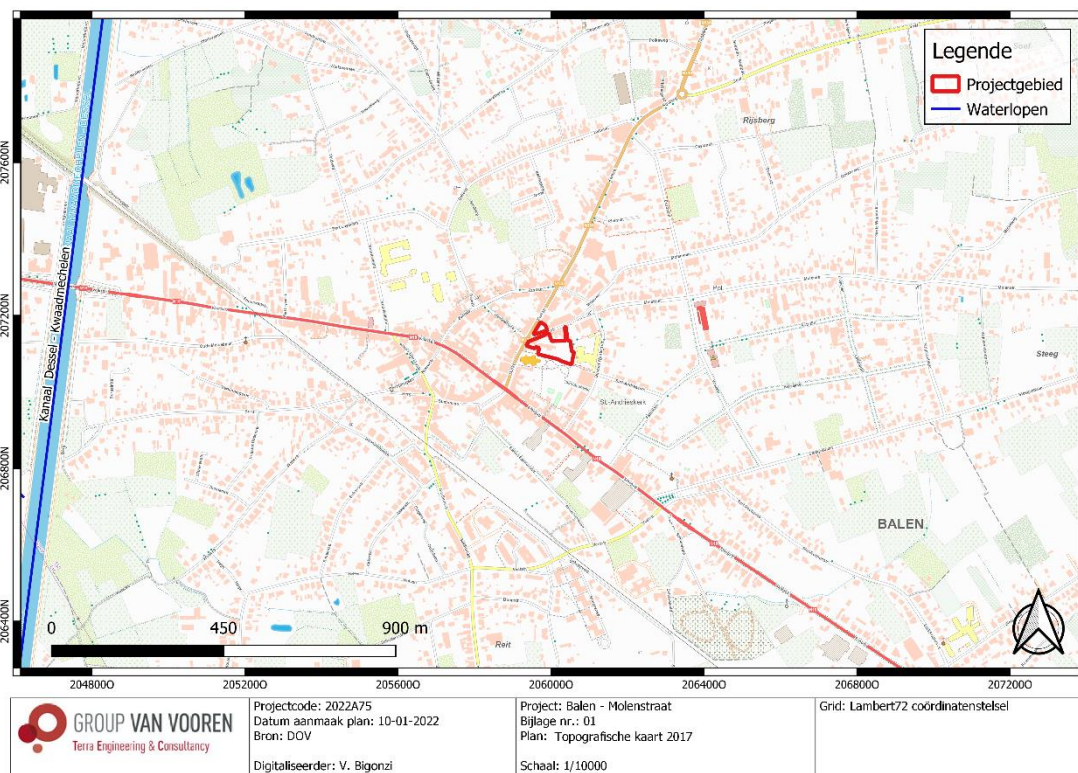

Fig. 3.1: Topografische kaart (2017) met situering van het projectgebied (@ DOV).

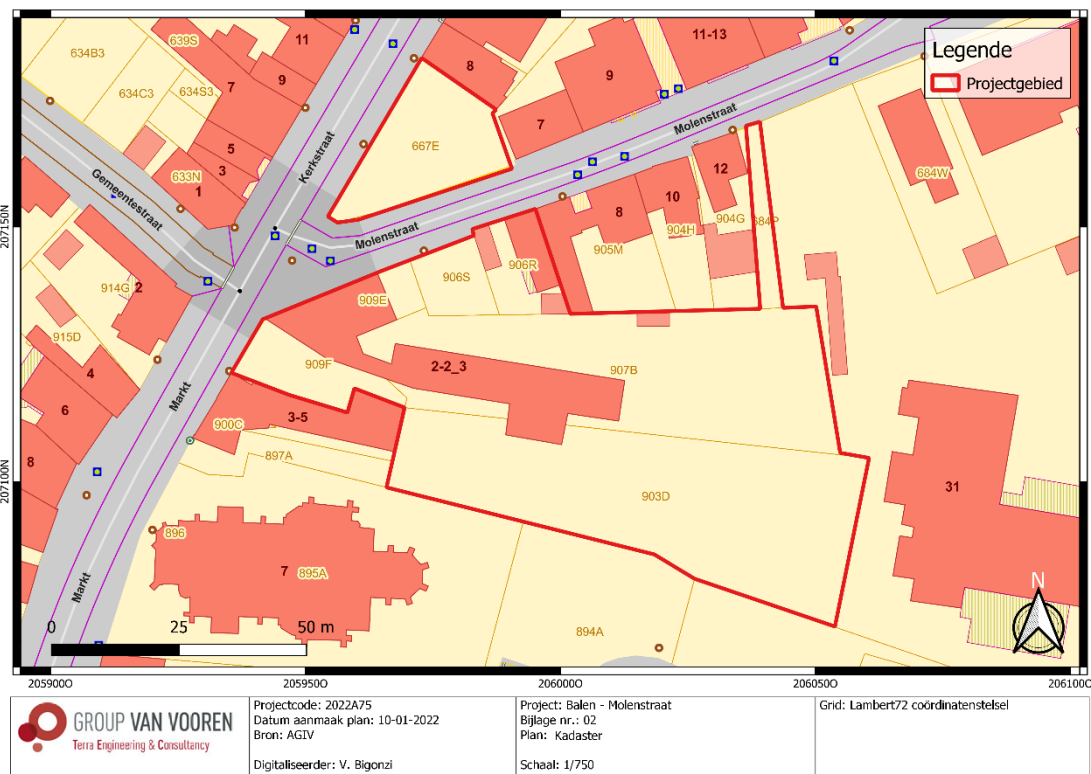

Fig. 3.2: Kadasterplan met situering van het projectgebied (@ AGIV).

2 Gemotiveerd advies

Uit het landschappelijk bodemonderzoek blijkt dat er drie pedogenetische zones aanwezig zijn ter hoogte van het projectgebied. De eerste pedogenetische zone, die zich centraal in het noordelijke deel en in het noordoostelijke deel van het projectgebied bevindt, is een zone met een verstoorde AC-horizont die op een diepte van ca. 70-90 cm-mv werd vastgesteld. De C-horizont bevindt zich op een diepte van ca. 110-120 cm-mv. Boringen 1 en 2 hebben matige verstoringen opgeleverd. Boring 10 in het midden van het gebouw aan de Molenstraat kan ook tot deze categorie gerekend worden.

De tweede pedogenetische zone, die zich in het centrum en in het zuidelijke deel van het projectgebied bevindt, vertoont een A/C profiel, met een dikke antropogene A-humus horizont en een C-horizont die op een diepte van ca. 80 cm-mv ligt. Het gaat hierbij om gronden met een A/C-bodemprofiel, opgebouwd uit zandig moedermateriaal van Pleistocene oorsprong. Boringen 3, 4, 5 en 7 vallen onder deze categorie.

De derde pedogenetische zone, die zich in het westelijke deel van het projectgebied bevindt, vertoont een grote verstoringsgraad. Boring 6 was gestaakt op een diepte van ca. 50 cm-mv.

De geregistreerde bodemprofielen vertonen dus over het algemeen weinig verstoringen en een archeologisch niveau op een diepte vanaf ca. 80 tot 120 cm-mv. De C-horizont kan behandeld worden als een archeologisch relevant niveau waar een archeologisch vlak op kan aangelegd worden. Gezien de diepte van het archeologisch vlak over het algemeen onder de 100 cm-mv te bevinden is, wordt er geadviseerd voor een **proefsleuvenonderzoek** voor het opsporen van grondsporensites voor het terrein aan de Molenstraat. De kans op kennis- en datavermeerding van een eventuele grondsporensite wordt hoog geacht.

Op perceel 667E op de hoek van de Molenstraat en Kerkstraat kon geen landschappelijke boring uitgevoerd worden. Een technisch verslag werd in juni 2020 opgesteld en heeft aangetoond dat er een puinlaag tot een diepte van ca. 1 m-mv aanwezig was. Bovendien wezen de analyses en toetsingstabellen uit dat er een loodverontreiniging aanwezig is tot een diepte van 2 m-mv. Omdat de geplande werken niet dieper dan 1 m-mv zullen gaan (= totale aanwezige puinpakket en zwaarst vervuilde pakket), kan **perceel 667E vrijgegeven** worden en uitgesloten worden van het aankomende proefsleuvenonderzoek.

Deze nota behandelt enkel de vrijgave van perceel 667E. Het landschappelijk bodemonderzoek leverde immers ter hoogte van de huidige bebouwing gaaf bewaarde bodemprofielen waardoor deze zone binnen het onderzoeksgebied behouden blijft. Een aparte nota voor het proefsleuvenonderzoek op het terrein aan de Molenstraat dient in een tweede fase opgesteld en ingediend te worden.

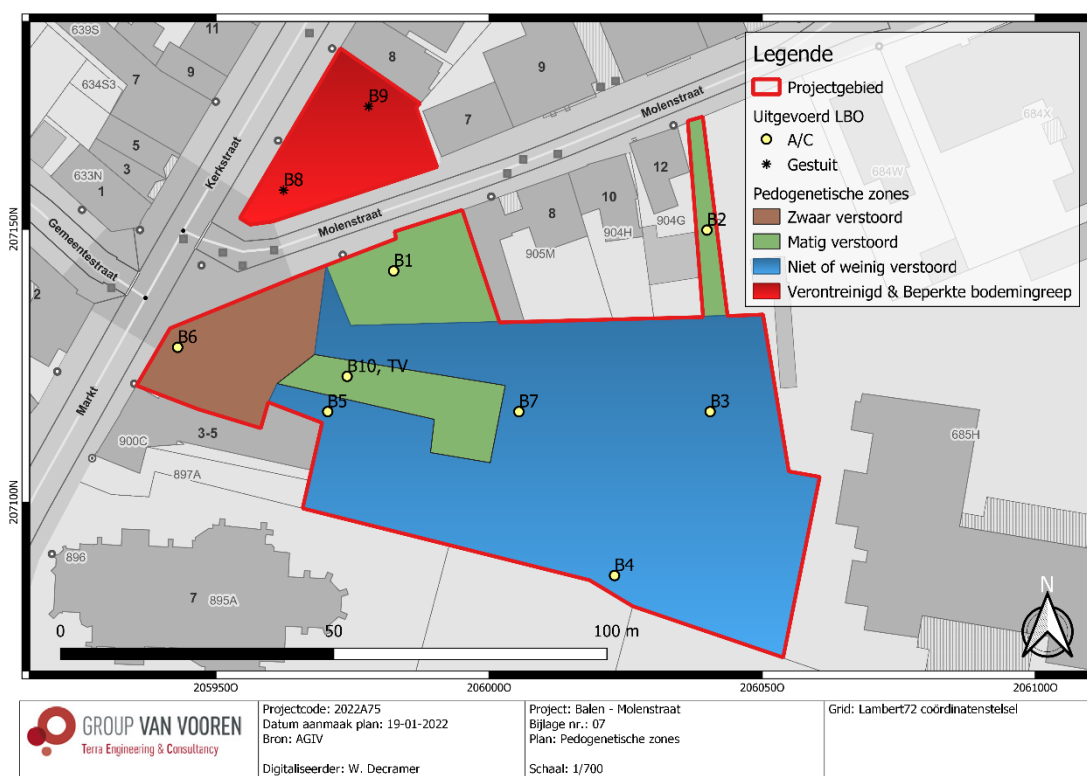

Fig. 3.3: Pedogenetische zones. Perceel 667E ten noorden van de Molenstraat kan uitgesloten worden van verder vooronderzoek met ingreep in de bodem (@AGIV).

3 Programma van maatregelen

Vermits perceel 667E kan vrijgegeven zonder verder vooronderzoek, valt dit buiten het toekomstige proefsleuvenonderzoek. Het perceel kan immers opgenomen worden in de GGA.

Voor het overige projectgebied (integraal de ontwikkelingszone ten zuiden van de Molenstraat) blijft het programma van maatregelen van archeologienota ID 19070¹ van toepassing. Na de sloopwerkzaamheden zal een proefsleuvenonderzoek opgestart worden conform alle bepalingen uit het programma van maatregelen.

¹ Decramer & Doucet 2021 (ID 19070).

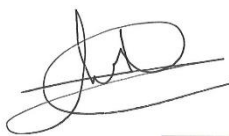
Ondertekening

TEC nv staat voor een kwaliteitsvolle aflevering van haar resultaten en onderzoeken, onder de voorwaarden zoals overeengekomen met de opdrachtgever. Aangezien TEC nv de informatie, aangeleverd door de opdrachtgever of derden, niet onafhankelijk kan verifiëren dragen deze informatie-leveranciers de verantwoordelijkheid voor de accuraatheid en de volledigheid van hun informatie.

Dit verslag mag niet gereproduceerd worden, behalve in volledige vorm, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Voor verdere inlichtingen over voorliggend rapport kunt u contact opnemen met ons kantoor.

Sint-Truiden, 19 januari 2022

Hoedanigheid	Naam	Handtekening
Gedelegeerd bestuurder	Kristof Van Vooren vw LRJ Van Vooren Gedelegeerd Bestuurder	
Business Unit Manager	Maarten Dingenen	
Auteur en erkende archeoloog	Alexander Doucet	
Nagelezen en goedgekeurd door erkende archeoloog	Ward Decramer	